

๑๐. สักกบรรพ

ความสมเด็จกรมพระปรมาภิไธยวชิราวุธ

เอวนุเตสุ อณวมณฉฉั สมุโหมทนียั กถั กเถนุเตสุ
สกุโก เทวราชา จินุเตสิ อัย เวสุสนุตรมหาราชา หิโยโย
ชุกกุส ปจวี อุนนาเทตวา ทารเก อทาสี, อิทานิ นั โกจิ
หีนปุริโส อุปสงกมิตวา สพุพทกขณสมุปนุ นั สิวตี มทที
ยาจิตวา ราชานั เอกกั กตวา มทที คเหตุวา คจฺญะย, ตโต
เอส อนาโก นิปฺปจฺจโย ภเวยฺย. ยนฺนุนาหิ พุราหุณวณฺณเณ
นั อุปสงกมิตวา มทที ยาจิตวา ปารมิกุณฺฑิ คาทาเปตวา กสุสจ
อวิสุสชฺชนียั กตวา ปุณ ตั ตสุเสว ทตวา อากมิสสามีติ.

ขึ้น (๑) **เตสุ บคฺติเยสุ** ในเมื่อสองสุริยราชนรินทร์อสมัภินพงศ-
พิสุทริกษัตริย์ ทรงพระโสมนัสในปิยบุตรทาน ต่างพระองค์ทรงสโมส
เกษมสานต์สนทนา ด้วยสัมโหมทนียกถาทานบริจาค ยิ่งพูนเพิ่มพระปรีดา
ปราโมทย์มากในกมลหฤทัย **เดิน สกุโก เทวราชา** ส่วนสมเด็จพระเจ้าสุทนต์
อัครเทวราช ก็ทรงพระอนุสรณ์คำนึงถึงบรมบาทบรรพชิตเขตเพสสันดรตาบว่า
ขึ้น **หิโยโย** วานนี้ พระองค์ทรงสละพระปิโยรสทั้งคู่แก่ชุกกพดมาจารย์
มัทศจรรยก็บันดาลดินฟ้าสาครกัมปนาท **โกจิ หีนปุริโส** แม้ว่ามีชาย
หีนชาติผู้ใดผู้หนึ่ง จะสืบแสวงมาถึงพระอาศรมสำนัก เข้าทูลขอพระเลิศลักษณ์
กัลยาณี มัทรีผู้ทรงศีลวัตรวิเศษ ท้าวเธอก็จะทรงบำเพ็ญพระทานบารเมศ
มหากริยาบริจาค **เอกกั กตวา** จะกระทำให้เสวยทุกข์ลำบากอยู่เองค์

บาราศไว้ผู้รองบาทหงส์ที่จะปฏิบัติ ก็จะมีหม่อมลงในกลองพรหมจรรย์วัตร หวัง
 ประโยชน์พระบรมโพธิญาณ **ยมนุหน้า** ควรวาทมะจักรจากสถานสุทัณฑ์
 เทวบุตร นิมิตเทศเป็นทชีชรา จะเข้าไปทูลขอพระเกศแก้วกัญญาเขาวลกับณ
 วิจารณ์ แล้วจะทูลถวายพระนุชนาฏให้คืนคง จะขอปฏิญาณไว้อย่าให้พระองค์
 ทรงประสาทสละ แก่ผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งจะมาพานพะ ณ เดือนทาง จะข้าขอพระน้อง
 นางสืบไปในภายหน้า แล้วจะถวายอัญชลีลานีวัตนาการ สู่สุรลัยพิมานนี้แล้วแล.

(ตมตถิ ปกาแสนโต สตุถา อห)

ตโต รตุยา วิวसान	สุริยสุสุกมณิ ปติ
สกุโก พุราหุณณวณณ	ปาโต เนสิ อทิสุสท.
กจจิ นุ โภโต กุสลิ	กจจิ โภโต อนามยิ
กจจิ อุนณณ ยวเปถ	กจจิ มุลผลา พหู.
กจจิ ทังสา มกสา จ	อปปเมว สิริสปา
วเน วาพมิกาถินณ	กจจิ หีสา น วิชชติ.
กุสตุณเจว โน พุรุหุเม	อโถ พุรุหุเม อนามยิ
อโถ อุนณณ ยวเปม	อโถ มุลผลา พหู.
อโถ ทังสา มกสา จ	อปปเมว สิริสปา
วเน วาพมิกาถินณ	หีสา มยหิ น วิชชติ.
สตุต โน มาเส วสติ	อรณณเจ ชิวโสกินิ
อิหิปี ทุติยิ ปสุสาม	พุราหุณณิ เทวณณณินิ
อาทาย เวพวิ ทถุเท	ธารณต อชินกจิป.

สุวาคตนุเต มหาพุรุหเม	อโถ เต อหุราคตํ
อนุโต ปวิส ภทฺทนุเต	ปาเท ปกฺขาลยสฺสุ เต.
ตินุทฺทกานิ ปิยาลานิ	มชฺชเก กาสมาริโย
ผลานิ ชุทฺทกปฺปานิ	ภุณฺช พุรุหเม วรี วรี.
อิทฺธิปํ ปานํยํ สํตํ	อภทํ คิริคพฺพุรา
ตโต ปิว มหาพุรุหเม	สเจ ตฺวํ อภิกฺขุขสิ.
อก ตฺวํ เกน วณฺณเณ	เกน วา ปน เหตุนา
อนุปฺปตฺโตสิ พุรุหารณฺณํ	ตํ เม อภุขาหิ ปุจฺฉนิโต.
ยถา วาริวโห ปุโร	สพฺพกาทํ น ชียติ
เอวนตํ ยาจิตาคจฺฉิ	ภริยํ เม เทหิ ยาจิติตฺติ.

เคน (๒) **ภิกฺขเว** คุณรสงฆ์ผู้ทรงศีลวิสุทธิสังวร **ตโต รตฺยา วิสาเน** ปางเมื่อพระอาทิตย์อุทัยทิวากรกระจ่างร่ารัส **สกุโ** ส่วนสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชเจ้าคณะสงฆ์ไทย มีทั้งเครื่องบูชาพรตตามพรหมณ์พงศ์พิธีคุณท์ดุสงฆ์ยมเสียมสารสุนทรสวัสดิภาพ ค่อยยับยอຍยตราเข้ามากกรานกราบกรอญชลีสมเด็จพระบรมศาสดาสถิตินี้ทั้งสองกษัตริย์ ซึ่งทรงสถิตในหน้ามุขพระอาศรมนิเวศน์วัดวงกตศิขเรศ แล้วก็ทูลถามยุบลเหตุอันเนาผนวชไพร่ กระทำประพฤติปราศรัยว่า **ขัน โภ ตาปส** ข้าแต่พระบาทบรมราชันกสิทธี ตั้งแต่พระองค์มาบรรพชิตในท้องหิมวันต์ ยังนิรโรคไว้โรคันชั้นธมมาร เสวยสวัสดิ์สุขสำราญอยู่หรือพระพุทธิเจ้าข้า **อญฺเณน ยาเปถ** ทรงเสวยมูลผลาเลี้ยงพระชนม์ชีพด้วยง่ายไม่ลำบาก ทั้งเหลือบยงบุงทากไม่ชบกัด ฟุ้งที่ขชาติมิได้มากกระทำภัยพิบัติเบียดเบียน **วเน วาพฺมิลาภิญฺเณ** ในพนสณฑ์สือาเกียรติ์ไปด้วยพาพจตุบาท ยังมีมาบิชาถึงพระอาวาสบ้างหรือว่าหามีได้

เดิน ท้าวเธอจึงตรัสตอบว่า ขอบใจท้ออาจารย์ ซึ่งท่านถามทุกสิ่งนั้นก็สำราญบริบูรณ์มิได้เดือดร้อน **สตุต โน มาเส วสตี** ตั้งแต่เนาพนาดรก็ได้ถึงเจ็ดเดือน เลี้ยงชนม์ชีพในแควเดือนทุรัศพนมระหมไปด้วยความโศกด้วยเสวยทุกขวิโยคแรมร้างพระพารา **หุติยิ ปสุสาม** พึงเห็นท่านสัจจรมาเป็นคำรบสอง พิศผิวพรรณผ่องเพียงพรหมณ์พฤตมาจารย์ ทั้งกิริยาอาการกอบปรไปด้วยมารยาท ถือไม้เท้าสี่เหลี่ยมวิลาสเล่ห์ผลมะตูม อุ้มเครื่องกระยาพรดพิริ ทั้งนุ่งห่มหนังพยัคฆ์เครื่องอสีเพศ **สุวาคตบเด** ท่านมานี้เป็นศรีสวัสดิ์วิเศษสารภีรมย์ มาแต่ไกลก็เหมือนไกลได้สมาคมเคยคุ้น เป็นกัลยาณมิตร สโมสรรสุนทรสถาพร **อนโต ปวิส ภทฺทนต์** เชิญทศเข้าไปประจันรื้อนในโรงน้ำนั้น จงล้างเท้าแล้วอาบฉันทันธุโสสะอาต เรานำมาแต่หุบห้วยศิลาลาดละหานธาร แล้วบริโภคมูลผลอาหารล้วนเป็นของป่า กับน้ำผึ้งสดรสโอชาตามแต่จะชอบใจ **ขึ้น เกน วา ปน เหตุนา** อนึ่ง ท่านจะประสงค์สิ่งใดหรือท้ออาจารย์ จึงตั้งต้นพนัสสถานมาถึงเรา อย่าเกรงใจจงบอกเล่าโดยสรวคดีในกาลบัดนี้เถิด.

เดิน (๓) **อด สกฺโก** ลำดับนั้นท้าวโกสีย์สักกเทวราช เมื่อจะทูลขอพระเขาวมาลัยมาคมพิริศรีสุนทรเทพกัญญา จึงชักทำเนียบเปรียบพระราชาศรัทธาในท่านบารเมศว่า **ขึ้น วารวิโห เมาะ ปญจ มหานทีโย** พระพุทธเจ้าข้า อันว่ากระแสน้ำสินธุวาเรศในบึงจุมหานทีธาร ย่อมไหลหลั่งส่งสันหนาการไม่รู้ขาดสาย สรรพนิกรสัตว์ทั้งหลายได้กินอาบ ก็เย็นซาบสรวรินทรีย์ เกษมसानต์สำราญรมย์ดุจตบอาตุรเดือดร้อน บรรเทาทุกข์ทั่วทิศาตรสันดานสัตว์ ก็เสมอเหมือนพระกมลโสมนัสในมหาทาน ด้วยพระการุญวิบุลญาณหยั่งไปทั่วทุกตัวประชาชาติ ในไตรโลกสันนิवासไม่เว้นตน ข้าพชนี้ขัดสนยากไร้

ไม่มีผู้ใดที่จะปฏิบัติ จะขอพระเศกแก้วกษัตริย์นาริรัตนไปร่วมภิรมย์ จะได้เป็น
คู่ครองสองสมในครั้งนี้ จงทรงประสาทพระมัทรีให้เป็นทาน แก่ข้าพดมาจารย์
นี้เถิด.

ททามิ น วิกรมปามิ ยํ มํ ยาจสี พุราหุณ
สนนต์ นปฺปฏิกุຍหามิ ทาเน เม รมเต มโน.

(ตามตฺถํ ปกาเสนโต สตุถา อาห)

มทุที หตุเถ คเหตุวาน อุกสฺส กมณฺหตุ
พุราหุณสฺส อทา ทานํ สิวินํ รมฺจวฺทฺมโน.
ตทาสี ยํ ภีสนํ ตทาสี โลมหํสนํ
มทุที ปริจฺจนฺตสฺส เมทนี สมกมฺปถ.
เนวสฺส มทุที ภากุฎฺฐิ น สนฺธิยตี น โรทตี
เปกฺขเตวสฺส ตฺถนํ สี เอส ชานาตี ยํ วริ.
โกมารี ยสฺสาหํ ภริยา สามโก มม อีสฺสโร
ยสฺสิจฺเจ ตสฺส มํ ทชฺชา วิกฺกเณยฺย หเนยฺย วา.

(ตามตฺถํ ปกาเสนโต สตุถา อาห)

เตสํ สงฺกปฺมณฺญาบ เทวินฺโท เอตทพฺรวิ
สพฺเพ ชิตา เต ปจฺจุหา เย ทิพฺพา เย จ มานุสา.
นินฺนาทิตา เต ปจฺวี สทฺโท เต ติทิวฺจฺจโต
สมนฺตา วิชฺชุตฺตา อาคฺคิ คิริ่นวํ ปฏฺฐิสฺสตา.
ตสฺส เต อนฺุโมทนต์ิ อุกฺโก นารทปฺพพฺตา
อินฺโท จ พฺรหฺมา จ ปชาปตี จ
โสโม ยโม เวสฺสวาโน จ ราชา

สพฺเพ เทวานุโมทนตี ทุกฺกริ หิ กโรติ โส.
 ทุกฺทํ ทมมานานํ ทุกฺกริ กมฺม กุพฺพตี
 อสนฺโต นานุกุพฺพนตี สตี ฌมฺโม ทฺรณฺนโย.
 ตสฺมา สตณฺจ อสตี นานา โหติ อิตฺถ คติ
 อสนฺโต นิรยํ ынฺตี สนฺโต สกฺคปรายนา.
 ยเมตี กุมาเร อททา ภริยํ อทา วเน วลี
 พฺรหฺมยानมโนกฺกมฺม สกฺเค เต ตํ วิปฺจุตฺตตี.

เดีน (๔) **มหาสตุโต** สมเด็จพระบรมพงศ์พุทธางกูรมหาสัตว์ ได้
 ทรงสดับอรรถสารคดี ซึ่งทมิฬมาทูลขอพระเยาวมาลย์ ก็ทรงพระโสมนัสเบิกบาน
 ปรีดา มิได้ทรงพระจินตนาตั้งหน้า เมื่อวันวานได้ประสาทสองกุมารกุมารีโอรส
 แล้ว วันนี้จะอำนวยนางแก้วกระไรได้ ไม่ย่อท้อพระหฤทัยดอยหลัง พระสติคำริ
 ตั้งต่อพระโพธิญาณ จึงมีพระราชโองการว่า ดูกรทมิฬ ท่านมาขอพระมัทรีศรี-
 เสาวภาคย์ อันเป็นเพื่อนพเนจรจากพระนครเมื่อยามไร้ จิตเราก็จ่องใสโสมนัส
 ในทาน มิได้หวั่นไหวด้วยมัจฉริยะหม่อมมารมลทิน อันเป็นทานราคินหินโทษ
 จะยกให้สำเร็จประโยชน์พฤตมาจารย์ แลกเอาพระสัพพัญญุตญาณในภายหน้า
 พลังทรงพระเต้าอุทกวาริ แล้วกุมพระกรมิ่งมหิษีสุขุมกษัตริย์มัทธาราชวงศ์ จึง
 หลั่งอุทกให้ตกลงเหนือมือทมิฬ ก็เปล่งพระปณิธานวาทีบัณฑูรประกาศ ขึ้น ว่า
 พรพราหมณ์เอ๋ย อันองค์เอกอัครราชกัญญา เราก็จะแสนเสนาห์ดั่งดวงหทัยแลนัยน์-
 เนตร **บิยตรี** แต่เรารักพุทธรัตนสวรวะศวิเศษสุด ยิ่งกว่าองค์อองคั่นชัสก
 แสนเท่า **อิหิ ทานิ** อันว่าภริยาทานของเราจงให้สำเร็จ แก่พระสวริยสรว-
 เพชฌดาญาณ ในอนาคตกาลนั้นเกิด.

เดิน (๕) ภิภูเว ดูกรสงฆ์ผู้ทรงศีลสมาธิอินทรีย์ ปางเมื่อพระปิ่น
ภพสีพีพุทธทางกูรนาธิเบศร์ ทรงสละพระอัครเรศราชพงงามในยามนั้น ก็
บังเกิดมหามหัทธจรยัจฉาล ทั่วสากลจังหวัดจักรวาล ขึ้น พื้นพสุธราราก็
ไหวหวั่น ทั้งขุนเขาสัตตบริภณทัสสีเนรุราช ต่างน้อมยอดอย่างจะอภิวาทประกาศ
ก้องซ้องสาธุการ สะเทือนท้องพระหิมพานต์เพียงจะเพิกพังภินทนาการถล่มทำลาย
มหาศากรก็ตีฟองคะนองสายสินธุธาราจะนำฉาน ผุ้งทวยเทพอุโฆษนาการประ-
นมกรน้อมเกศ อนุโมทนาพระอุปบารเมศมีสำเนียงเสียงเสนาะสนั่นเนียรนาท
เบื่องต่ำตั้งแต่อชฎากาศเท่าถึงภวคคพรหม สะท้านสะทีกพิลึกกระดมเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวดังนี้ ปางเมื่อท้าวเธอยกยอดพระบารมีมหาภரியาทาน แก้อินทพฤตพา-
จารย์นั้นแล.

เดิน (๖) สมเด็จพระยอดกัญญานารีรัตนมัททราชบุตรี เมื่อพระบรม
ราชสามีทรงประสาทพระราชทานแก่พฤตพาจารย์นั้น นางท้าวจะได้ไหวหวั่น
พรันพระทัยโหมนัสนันท ดึงพระพักตร์เศวตสลดอัสสุชลคลอลองพระนัยนานั้น
หามิได้ พิมพ์พระพักตร์ผ่องใสบริสุทธ์สิริวิลาส ดูจดวงบงกชผกามาอันแบ่งบาน
ด้วยทรงพระวิจารณ์จินตนา ว่าท้าวเธอทรงพระราชศรัทธาบริจาค ซึ่งนางแก้ว
อันหายากอย่างอาตมา ด้วยพระทัยมิได้กรุณาแห่งหน้าย เหตุเคลือบแคลง
ระแวงเรื่องร้ายสิ่งใดมิได้มี ทรงประสาทเพราะประสงค์ศรีสรรเพชญ์โพธิสมบัติ
จะแลกเอาพระพุทธรัตนวรรณาณ อันเป็นเอกอริยธนสารพิสุทธ์พิเศษ จะข้ามสัตว์
ให้พ้นเขตสงสารสาคร น้องท้าวเธอทรงพระอนุสรณ์ดังนี้ ก็บานเบิกพระกมล
เปรมปรีดีปราโมทย์ ไม่มีมุขวิการโทษยินยอมพร้อมด้วยพระราชศรัทธา
ท้าวเธอจึงทอดทศนาพิมลพักตร์ พระน้องรักจักวิกลประการใด จะมัวหมองหรือ
ผ่องใสในครั้งนี้ จักร่วมบำรุงพระทานบารมีหรือหม่นหมอง เมื่อพิศพักตร์พระ

นางน้องเห็นผ่องผุด เพียงศศิธรบริสุทธ์สว่างเมฆ ก็ทราบว่านางนี้เป็นเอกอัคร-
 นารี เป็นคู่สร้างพระบารมีมาแต่ก่อนกาล ทรงพระเกษมสานต์โสมนัสหนึ่งนึก
 ในพระทัย พระมัทรีก็ทราบอชฌาสัยพระภัสดา ^{ขึ้น} จึงทูลว่าข้าแต่พระจอมจุฬา
 จรรโลงโลก จะนำนิกรชนให้พ้นจตุโรหิมสาคร ดังฤมาทรงพระอนุสรณ์เคลือบ-
 แคลงแห่งในข้าพระบาท ผู้ได้ฉลองละอองบทรณูมาศพระร่วมเกล้า แต่แรกรุ่ง
 ตรุณยุพเยาว์ยามเสวยสวัสดิ มีได้เคยระกายขุนหมองช้องชัตพระอาญา ก็ยอม
 ทราบอยู่ใต้พระบาทาทิษฐ์ดี เมื่อพระเป็นเจ้าจะบริจาคน้ำผู้ทาสให้แก่ผู้ใด จะ
 นำไปเป็นทาสช่วงใช้หรือจะจำนงจำหน่าย ด้วยมีกมลมุ่งหมายประสงค์ทรัพย์
 หรือปรารภนาเนื้อเลือดจะเชือดสับให้สิ้นเชื้อวาสัญ ก็ตามแต่เจตนาผู้นั้นจักปอง
 ประโยชน์ ข้ามัทรีนี้มีได้มีมนัสพิโรธให้เคืองช้อง จะเอาชีวิตแลกกายนี้ถวาย
 ฉลองพระเดชพระคุณ วิบูลบงกชบาทพระราชสามี ด้วยกตัญญูทเวทาทางธรรม
 สุจริต ขอพระองค์อย่าทรงพระอาโภคพินิจนึกแห่งพระทัย จงมีพระกมลมองใส
 โสมนัสเปรมปรีดี ด้วยภริยาทานบารมีคือข้าพระบาท อันยินยอมพร้อมด้วยพระ-
 ราชศรัทธา ในกุศลเจตนานั้นแล้วแล.

เดิน (๗) **ภิกษเว** ตูกรสงฆ์ผู้ทรงศีลคุณพิเศษ สมเด็จพระเจ้าท้าวสหัสส-
 เนตรจอมสิเนรุราช เมื่อทราบพระกมลประสาทสองกษัตรา ทรงสโมสรวศรัทธา
 ภริมย์ร่วมฤทัยในพระทานบารมี จึงเปล่งสุนทรเทววาที่อนุโมทนาว่า ^{ขึ้น} พระ
 พุทธเจ้าข้า บรรดามัจฉริยะหม่อมมาร อันเป็นบัจจนิทานมลทิน อาจจะห้าม
 มิให้ได้ทิพยโภคามนุษยสมบัติทั้งสิ้น ก็พ่ายแพ้พินาศด้วยพระองค์ทรงพระประ-
 สาทภริยามาทาน บังเกิดมหัศจรรย์บันดาลจลาจลทั่วสากลพิภพโลกา ผุ่งเทพ
 อนุโมทนาสาธุการ **ทุกกร์ หิ กโรติ โส** พระร่วมเกล้าบำเพ็ญบุตรทาทาน
 อันยอดยาก บุคคลผู้ใดใครจะบริจาคน้ำได้ดังนี้ **พุรหมยานัน** จัดได้ชื่อว่า

พรหมยานประเสริฐศรีสุนทรสวัสดิ์ เหตุล่องวิถีทางอบายพิบัติภัยอันตราย
วิปโยค จงเป็นปัจจัยให้สำเร็จพระกมลที่มุ่งหมายปรมัตตปรมาภิเชกสมโพธิ-
 พุทธภูมิบารมีญาณ โดยตั้งพระปณิธานนี้แล้วแล.

เดิน (๘) เมื่อสมเด็จพระวชิรญาณปิณฑิตนเทพธานีตรีเนตร ตรัส
 อนุโมทนาพระทานบารเมศแล้ววิจารณ์จินดา ว่าควรอาตมาจะคืนถวายพระเศก
 แก้วกัญญาเขาวมาลัยมาศ จะได้อยู่บำรุงบำเรอบรมบาทดุจก่อนกาล ก็มีมธุรเทว-
 บรรหารตรัสประภาษ ด้วยบาทพระคาถา

ททามิ โภโต ภริยํ มทฺที สพฺพกุโสภณํ
 คุวณฺเจว มทฺทียา ฉนฺโน มทฺที จ ปตฺตินา สห.
 ขถา ปโย จ สงฺโข จ อุโป สมานวณฺณินโน
 เอวํ คุวณฺจ มทฺที จ สมานมนเจตสา.
 อวรุทฺเชตฺถ อรณฺณสฺมี อุโป สมฺมถ อสฺสเม
 ขตฺติยา โคตฺตสมฺปนฺนา สุขาทา มาตฺเปตฺติโต
 ขถา ปุณฺณานิ กรียถ ททนฺตา อปรารฺปี.
 สกฺโกหมสฺมี เทวินฺโท อากโตสฺมี ทวนฺติเก
 วรี วรฺสฺสุ ราชสี วเร อญฺฐ ททามิ เตติ.

ขึ้น (๙) เทว ข้าแต่พระมิ่งโมลิมกฤษมมุตเทพวงศ์ ข้าทขึ้นเป็น
 เผ่าพงศ์หินเพศภิกขาจาร ทั้งชรรูปวิการเกือบจะวายชีวาตม์ ไม่ควรครอง
 พระน่องนาฏนางกษัตริย์ ขอคืนถวายไว้ปฏิบัติบรรบาทหงส์ ควรแต่คู่ครองสอง
 สุริยวงศ์บวรวิสุทธิชาติ ทั้งพระหฤทัยก็ใสประสาทส่องเหมือนพระราชศรีทธา สม
 ทั้งสองครองพรหมจรรยาพิศุศลพิเศษ **ขถา ปโย จ สงฺโข จ** ดุจดั่งสังข์เศวต
 กับกระแสดกษิรวารี ก็ชาวผ่องพรรณพิสุทธิศีลเสมอสมนเปานประจุนั้น **ปุณฺณานิ**

กยิราถ ทั้งสองพระองค์จึงทรงแสงงกุศลสรรพสุจริต บำเพ็ญพุทธการกกิจกอบ
ก่อนบรรณฤทธิการอัยรู้อิม พระบวรสันดานพึงภยโยภาพ กว่าจะบรรลุลูกุตตร-
ลามเลิศในราตรี

เมื่อท้าวเทพโกสัยจักถวายวรัชฎาพร แต่สมเด็จพระบรมหน่อชินวร
รวีวงศ์ จึงกราบทูลว่าข้าพระองค์นี้ไซ้พราหมณ์เชื้อราทิสชาติ **เทวินโท** เป็น
ท้าวเทวาราชสุธาธิบดี มาสู่พระองค์ประสงค์จะประสาทศรีสถาวรสวัสดิ์อัญฐูวเรศ
พระร่วมเกศจักปรารภนาพระพรอันใด ก็ตามพระราชหฤทัยจงบังชุบดูแลง แล้ว
ท้าวสุซั้มบตีก็แสดงเทวศักดิ์ดาเดช แปรพระกายนทรีย์เป็นตรีเนตรเหาะระเห็จ
ทะยาน เหนือท้องท้องทิมมีพรคักนาคันต์ในขณะนั้น เปล่งทิพวงรังสีมีพรรณโอภาส
ดุจดวงตรุณณาณมาศอุทัยทิวากร ยังยอดยุคนันธรังษรนั้นแล.

เดิม (๑๐) **ตโต โภธิสโตโต** ลำดับนั้นพระบรมพุทธพงศ์โพธิสัตว์
ชัตติยาริเบศร์ เมื่อจะขอบวรอัญฐูวเรศแต่วัชรินทร์ บิณอมรคณาสุธาสุรเทพ
บรรพพลัษ ก็ดำรัสโดยสสารพระคาถา

วณฺเญ	เม อโท สกุก	สพฺพภูตานิ สุตฺร
ปีตา มํ	อนโมเทยฺย	อิโต ปตฺตํ สกํ ฆริ.
อาสเนน	นิมนฺเตยฺย	ปจฺเจตํ วริ วเร.
ปุริสสุส	วธํ น โรเจยฺย	อปี กิพฺพิสการกํ
วฑฺฒํ	วธมฺหา โมเจยฺย	หุตฺติเขตฺตํ วริ วเร.
เย วุฑฺฒมา	เย จ ทหฺรา	เย จ มชฺฌนิมโปริสา
มเมว	อุปชีเวยฺย	ตติเขตฺตํ วริ วเร.
ปรทาริ	น คจฺเจยฺย	สททาปสุโต สียํ
ถินํ	วสํ น คจฺเจยฺย	จตุตฺถเขตฺตํ วริ วเร.

ปุตุโต เม สกุก ขาเยถ โส จ ที่นายโก สียา
 ฌมฺเมน ชินเ ปจวี ปณฺจเมตฺ วั วเร.
 ตโต รตฺยา วิวสานเ สุริยสฺสกุคฺคณํ ปติ
 ทิปฺยา ภฺกฺขา ปาตุภเวยฺยุํ ฉณฺฐเมตฺ วั วเร.
 ททโต เม น ขีเยถ ทตฺวา นานุตเปยฺยหํ
 ททํ จิตฺตํ ปสาเทยฺยํ สคฺตเมตฺ วั วเร.
 อิตโต วิมฺจุจมานาหํ สกุกคามิ วิเสสกุ
 อนิวตฺติ ตโต อสฺสํ อณฺฐเมตฺ วั วเรติ.

ขึ้น (๑๑) สกุก ดูกรท้าวเทวอดิศรสุรมเหสก์ข่มขวาน ผู้เคารพใน
 ทานเบื้องบุเรชาติ สหุพฺพทานมิตฺตฺร เป็นองค์อัครอิศราราชหมู่อมรมณ
 เวนนี้มีประสงค์ให้พระปิตุรงค์ระงับเคืองแค้นที่โทษา จงยกพยุหแสนยาพลากร
 ออกมารับเราคืนนครเสวยสวรรยศ ปจฺจเมตฺ วั วเร พระพรนี้เป็นปถมวเรศ
 ให้แก่เรา

ประการหนึ่ง ปางเมื่อคืนเข้าครองพิภพสี่พี สำเร็จบรมกษัตราภิเชกศรี-
 สวัสดิ์มหิศวรรษย์ ผุ่่งนักโทษที่รับราชทัณฑ์พันธนาการ ให้ได้ปล่อยเปลื้องทุกซ์
 ทรมานจากจำจอง ทติเยตฺ วั วเร พระพรนี้เป็นคำรบสองจงประสิทธิ์
 ประสาท

หนึ่ง อเนกนิกรประชาราษฎร์ที่ห่มแก่และปานกลาง จะเลี้ยงชีพกัซัด
 ขวางด้วยค่นจน จะพากันสัญจรเคลื่อนกล่นมาสู่สำนักเรา ขอจงได้ทำนุกปลูก
 เลี้ยงเหล่าทรพลชนอนาถา ให้บริบูรณ์ด้วยพิพิธิโภคาภะยะหาร สรรพวัตดา-
 ลังการอันอุดม ทติเยตฺ วั วเร พระพรนี้ให้เสร็จสมเป็นคำรบสาม

อนึ่ง ขอย่าให้ลู่อำนาจมาตุคามกอบปรด้วยกายหุจริต ในปรทการกรรม
อธรรมภิกษามครุโทษ จงปรีตาสหารสันโดษบริสุทธิสันดาน อย่ามุ่งหมายฝ้าย
มิจณาจารย์อนงจิต **จตุตถเมต วิ วเร** พระพรนี้เป็นสี่ประสิทธิ์ให้แก่ข้า

อนึ่ง ซึ่งองค์อัครโอรสาเกิดกับอกองค์ จงมีชนมายุยืนยงยิ่งด้วยยศศักดิ์
ให้ปราบปรามหมู่ปรีกษ์ปราชยศ โดยทศธรรมทวัชเรศธำรงภพ **ปณฺณเมต วิ วเร**
พระพรนี้นับเป็นคำรบห้าประการ

อนึ่ง ปางเมื่อถึงบุรีรมย์สถานกาลอรุโณภาส ให้แสนสัตว์รัตนามาศทิพ
พิรุณธารา จงตกเต็มสกลมหานครพิศาล **ฉฏฐเมต วิ วเร** พระพรนี้ให้
เสรีจสมปณิธานเป็นคำรบหก

อนึ่ง เบื้องว่าบริจาทานแก่ยาจกทั่วทั้งธรณิน พระราชทรัพย์อย่ารู้
สุดสิ้น สรรพโภคฯ อย่าพึงหุดออยศรัทธาอาตุรเดือตร้อน จงโสมนัสสาทรอ้านวย
ทาน **สตุตเมต วิ วเร** พระพรนี้นับเป็นเจ็ดประการโดยกำหนด

อนึ่ง เมื่อเราดับขันธ์ทิวคตจงอุปติบันดาล ในดุสิตเทวสถานทิพาวาส
แล้วจุติสู่ปัจฉิมชาติในมนุษย์โลกา จงบรรลुพระปรมาภิเชกสมโพธิ **ฉฏฐเมต วิ วเร**
พระพรนี้ให้สำเร็จประโยชน์เป็นแปดประการ ท้าวหม่อมวานจงประสิทธิ์
สมมโนรดจ้านง โดยดำริประสงคนี้แล้วแล.

(ตมตถึ ปกาเสนุโต สตฺถา อห)

ตสฺส ตํ วณฺเณ สุตฺวา เทวีนุโท เอตทพฺพวิ
อจิริ วต เต ตาโต ปิตา ตํ ทฏฺฐเมสฺสติ.
อิทํ วตฺวาน มขฺวา เทวราชา สุขุมปติ
เวสฺสณฺตเร วริ ทตฺวา สกฺกกาเย อปฺกุกมิตฺติ.

เดิม (๑๒) **ภิกขเว** ตูกรสงฆ์ผู้ทรงศีลสังวรสิกขา **เทวินโท** สมเด็จพระเจ้าท้าวเทพสุเรนทราธิบดีนทรเทวราช ทรงสดับบวรวัจนาคณัณราชิเบศร์ ก็ตรัสประสาธัญญวเรศให้ประสิทธิ์สมประสงค์ ^{ขึ้น} **อจิรวต เต ตาโต** ไม่นานนักบรมอัศวปี่ตรงคักก็จะกรีทาทวยหาญพลพยุหแสนยาพลากร ออกมารับเสด็จคันทิษย์เขตตุครดำรงราชานัตร์ เสวยพิภพสี่บุรีรัตน์ราชมโหศุรย์ อย่าทรงพระจินดาอาตุรมิเป็นไร คงจะเสร็จสมภิมย์ทุกสิ่งสรรพ **อุปมตฺโต โทหิ** จงมีพระกมลมัน้อย่าประมาท ในพรหมจริยवासเสวยสุขวิเวกเนกขัมมปรมัตถบารมีโดยพุทธางกูรพิธินั้นแล.

^{ขึ้น} (๑๓) **ภิกขเว** ตูกรสงฆ์ผู้ทรงศีลสมาธิญาณ **เทวราชา** สมเด็จพระเจ้าท้าวหมัฆวานวัชรินทรเทเวศร์ ผู้เฉลิมมกุฏเกศแสนสุรคณา ทั้งสองสวรรคตขึ้นกามาวจรเทพธานี **สุขุมปติ** เป็นพระราชสามีองค์อุปสรสุวรรณค์พิลาศ สุชาดาสมรมาศมีวิมลมาลย์ **วรี ทศวา** ถวายพระพรแปดประการแก่พระมหาสัตว์ แล้วเสด็จนิวัตทิวงนิเวศน์วรเวษยันต์ ในดาวดึงสาสวรรคณั้นแล.

สักกปพพ์ นิฎฐิต์

ประดับด้วยพระคาถา ๔๓ พระคาถา
(ปี่พาทย์ทำเพลงกลม)